

Posamezni števil. „Dneva“ stane 6 vin.; ravno toliko posamezna številka „Bodeče Neže“.

„DAN“ izhaja vsaki dan zjutraj; tudi ob nedeljah in praznikih. Vsako nedeljo ima humoristično prilogo „BODEČA NEŽA“. Za ljubljanske naročnike stane „Dan“ s prilogo dostavljan na dom celoletno 20 K, mesečno 1'70 K; brez priloge celoletno 18 K, mesečno 1'50 K. Za zunanje naročnike stane „Dan“ s prilogo celoletno 22 K, četrtletno 5'50 K, mesečno 1'90 K. — Naročnina se pošilja upravništvu.

Telefon številka 118.

DAN

Neodvisen političen dnevnik s tedensko humoristično prilogo „Bodeča Neža“.

Posamezna števil. „Dn va“ stane 6 vin.; ravno toliko posamezna številka „Bodeče Neže“.

Uredništvo in upravništvo: Učiteljska Tiskarna, Frančiškanska ulica št. 6.

Dopisi se pošiljajo uredništvu. Ne frankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju po pust. — Za odgovor je priložiti znamko.

Odgovorni urednik Radivoj Korene. Last in tisk „Učiteljske Tiskarne“.

Za Koroškim — Kranjsko in Primorje!

V zemlji slovenski, predragi deželi, ki si jo ljubil presrečno ves čas, kateri so naši očeti ležali, Katera zdaj ima grob komaj za nas! Prešen — Andreju Smoletu.

— Na drugem mestu našega lista smo opozorili naše merodajne kroge na veliko nevarnost, ki nam Slovincem preti po delovanju nemškega bojnega društva „Südmark“. To društvo je za naše narodno politično stanje tem nevarnejše, ker ima ne samo v svojem imenu, ampak tudi v istini prave nemške denarne „Marke“ na razpolaganje.

To društvo vabi v svoji izdani brošuri (2. izdaja!) ves nemški narod v slovenskem materinem jeziku!! — lužno — planinskih in kraških (naših!) pokrajin in pa — in to je glavno, tržaškega ozemlja.

Trst, kot gajdalje na sever segajoče pristanišče Jadranskega morja je za Veliko Germanijo desno, Hamburg pa levo krilo v fronti proti slovensko — ruskemu ozemlju!

Na ta nemški cilj smotno bomo potem lahko razumeli, zakaj cela Nemčija z nekako mrzlično in konsekvantno delavnostjo nastopa svoj značkalni pohod (na trgovskem pozorišču) proti jugo — izhodu. — Nemčija ima do sedaj že tri sprednje „straže“. Rumunijo, Bolgarijo, Grčijo — in četrtega dobi v knezu Wiedu kot kneza novorojene Albanije! In da je slika še popolnejša, ima nemški cesar Viljem II. še svoj tuskulom „Ahilejon“ na otoku Krfu!

Vse to smo hoteli povedati za boljše razumevanje naslednjih vrst. Znano je, da so bili Slovinci na Koroškem zaprti in kaznovani samo za to, ker so ne znaloč nemščine zahtevali na železnih vozniških listih v slovenskem, materinem jeziku!! Sedaj pa pride neki P. Pogatschnigg (sic!) v graškem „Tagblattu“ št. 7. ex 1914 in bridko toži radi: „Undeutsches in der Marine.“

Priznava, da je tržaška luka nastala deloma po nemških davkih, a tržačanje ne kažejo nikake hvaležnosti za to. V Nemcu tli baje nekaka neutешljiva želja (Drang) po južnih krajih!

Pritožuje se, da je Nemec — potnik ves srecen, če vidi „modro nebo“ in „solnični jug“, pri tem pa čisto pozabi, da ga tam „dolj vse iz srca sovražijo“.

Akoravno se vozi v I. razredu 50% nemških potnikov, se ne vzame

nobenega ozira na znanje nemščine. Na nemški odgovor se dobi na parnikih našega „Lloyda“ stereotipni odgovor: „non capisco!“ — „Vzgojitev nemškega naraščaja pri naši trgovski marinarki je naloga, katera je z našo? (čigavo?) misijo, pot do Jadrana nemštvu krčiti in obdržati — tesno zvezana!“

Slabše, kakor na zapadu Istrije, so razmere na vzhodni obali tega polotoka, kjer se poleg laškega šopiri še bolj sovražni živeli slovenski, kateri sega celo daleč dol po Dalmaciji.

Ako bodo Nemci pokazali zobe Italijanom, potem bodo imeli ti še le spoštovanje do gospodujočega Nemca in bodo spoznali skupno nevarnost, koja jima preti od Slovanov!

Zato pa zagrizeni uradnik zahteva: „Ne le večinoma „mednarodno“ misleč krčmar po raznih morskikh kopališčih, ampak tudi nemški kapitan, nemški komisar, in nemški agent nam je Nemcem nujno potreben, ako hočemo tudi na jugu svoj vpliv raztegniti.“

Če hočemo biti merodajni v pristaniških krajih z okolico, moramo imeti tudi vplivno besedo na morskem gibanju življu, koji obdaja te morske pokrajine!

Tako poziva avstrijski, aktivni uradnik na zavojevanje slovenskega juga po Nemcih.

Mi smo storiili svojo časnikarsko dolžnost ter s tem opozorili naše odgovorne kroge, da ne bode obveljala žalostna rimska prislovica: sero medicina paratur! in zato tudi kličemo: Videant consules! — Spectator.

Nabrežina

Če hočemo razumevati preobrat kamenarske obrti v Nabrežini, to je, nazadovanje tujih podjetnikov, moramo se spominjati na pretekla leta nazaj in tedaj bo še le mogoče dobiti jasen odgovor na vprašanje: kako je to mogoče in kdo to pospešuje!

Brez posebnih dodatkov naj nam bode dovoljeno izreči svoje mnenje.

Železniška proga južne železnice Nabrežina — Gorica razdeljuje na polovico skoro vse večje in glavne kamenolome v Nabrežini. Ti kamenolomi kakor znano so last občine. Za gotovi čas pa, in pod gotovimi pogoji odškodnine, prepuste se v našem podjetnikom slovenske in italijanske narodnosti. Isti kamenolomi so oddaljeni od glavne postaje Nabrežina trideset ure. Nekateri več, ne kateri tudi manj. Iz tega je razvidno, da je dostavljanje mramorja na postajo, združeno z velikimi stroški in trdom za obrtnike te stroke. Če pa

pri tem tudi vemo, kaj je za industrijo vreden hiter prevoz, ne more nas iznenaditi dejstvo, da so že pred 10 do 15 leti vsi podjetniki se zedinili ter na ravnateljstvo c. kr. juž. žel. na Dunaju vložili prošnjo, da bi ista — ako se ne varam, z denarno pomočjo občine — dovolila napravo postojanke „Rampo“ za nakladanje mramorja v centru kamenolomov, to je, na postaji „Bivio“.

Podjetniki so računali s tem, da bi prihranili dosti časa in denarja ter tem uspešnejše pobijali konkurenco onih, ki konkurirajo z nabrežinskim podjetjem in so si resno prizadevali doseči to „rampo“. Da je bil namen dober ne-le za podjetnike, ampak tudi za splošnost, o tem ne more nihče dvomiti. S tem bi se bilo pridobilo več dela v naš kraj, kar je velikega pomena, če pomislimo, da je od nabrežinske obrti življala udobnejše in sigurnejše življenje malone polovica ljudstva celega Krasa.

C. in kr. priv. južna železnica ni ugodila tej prošnji.

Pa kako naj dočakamo to od južne železnice, ko so vsi podjetniki na imenovani postaji, če so hoteli rešiti zdrave kosti, morali sami postaviti stopnice. — Postaja „Bivio“ stoji v precej globokem prerezu in popotnik mora 10 do 20 stopnic navzdol. V onem času pa ni bilo stopnic, bili smo prisiljeni kar plesati po pečinah na postajo. Ko so pa podjetniki in občina svarili o tej nevarnosti, ter zahtevali stopnice, je ravnateljstvo južne železnice kratko malo odgovorilo, da ugoditi tej želji pod pogojem, da dajo prosilci za to potrebne stopnice in potem da bode vse v redu.

Želji tega velikodušja se je ugodilo. Tako smo po dobroti podjetnikov dobili te znamenite stopnice. Tako je družba, ki je tekem časa od te obrti služila milijone, brezobzirno odgovorila, domačinom, Slovincem, oziroma Italijanom.

Umazano roko v stran in nastopimo z rokavicami, kavalirsko za — Nemce! Tako je mislila in nastopila južna železnica v času, ko je po nepreviđenosti slovenskega kapitala najizdatnejši kamenolom „Cava Romana“ prešel v roke Nemcev. Malo potem pridobila je „Cava Romana“ od južne železnice neprecenljivo udobnost, da danes teče železniški tir naravnost v srce kamenoloma, ter redno vsacega dne izvaža že naloženi mramor. Obenem pa južna železnica dobavlja za tire potrebni gruč iz istega kamenoloma, ter da podjetju priliko poplačati stroške za prevoz mramorja.

Tako je „Cava Romani“ dana prilika sistematiški in gotovo uničiti obrtnike — podjetnike domačine, kar je pa tudi gotova smrt našega domačega delavstva in vsega, kar je zve-

zano z življenjem istega. In to smo vsi, kolikor nas je. Kako je vse to mogoče?

Po hvale vredni skrbi vlade, ki našemu ljudstvu ni dala potrebnih strokovnih šol, ostali bodo naši ljudje brez dela, ali k večjemu potrebovali se jih bo za najtežja in najmanj plačana dela. Vsak čuti s svojimi. Nihče pa ne tako, kakor Nemec za Nemce. Obenem pa ti imajo strokovno in risarsko popolno naobrazbo, in importiralo se bode Švabe, ker na severu pomanjkuje kruha.

Želeli bi, da ne bo tako. Znaki pa kažejo vse kaj drugega.

Vztrajni, delavni in dobri gospodarji, podjetniki, domačini so prisiljeni z vsemi sredstvi in žrtvami bojevati se s „Cavo Romano“, no, žal, uspehi so nevidni.

Nekateri podjetniki, da bi pospešili hitrost v obratu obrti, so naročili avtomobile in — čutje! Sam „rdeči princ“ na glavnem trgu v Trstu se je ropota avtomobilov preplasil, in zahteval, da morajo kolesa bit iz — gume, ker je nevarnost, da tako težki avtomobili z železnimi kolesi pokvarijo državno lastnino, državno cesto! — Tu se res vidi, koliko razumevanja in koliko smisla za pospeševanje obrti in državnega bogastva imajo ljudje tam — na namestitvi.

Kameleon — pardon! Kamenolom, gruč, teža pa kolesa iz gume! No, ta zahteva je pač več kakor — pametna. Tisoč kron je vredno tako kolo. Zapelje naj ga enkrat v kamenolom in kolo je prerezano in nerabno. Kako naj napreduje in dela potem naš človek?

Take pomisleke navajali so podjetniki v protestu proti tej odredbi in nič ni pomagalo. In danes, kakor pred petdesetimi leti, vlečejo naprej obložene vozove potrepljivi voli. Tako si pomagajo Slovinci in Italijani. Nemci seveda imajo na razpolago — železniški tir — saj so Nemci.

Torej, s pomočjo vseh naših nasprotnikov se nas tlači k tlom, dočim se pomaga do nadvlade in gospodstva — Nemcem.

Kakšna je razlika, pravica in posledica za nas!

In to je le mali del žalostne slike v okvirju vidnega propadanja domačega človeka in domače obrti pri nas.

Stajersko.

Maribor. (K vprašanju sloven. študentske ljudske šole.) Kot smo že večkrat omenili, hodi vprašanje slovenske C. M. ljudske šole v Studencih pri Mariboru svoj večer narodni križev pot, v prvi vrsti zato, ker je tamošnji občinski upravi pod vodstvom znanega občinskega predstojnika, velikega „Nemca“ dr. Juritscha

dovoljeno vsakršno kršenje postavljenih določb. Mnogo je seveda tudi krivov naše nedosledno politično. javno zastopstvo, ki ni imelo doslej še časa, posvetiti stvari ono pozornost, ki ji gre. Na obč. zboru podružnice D. C. M. je stavil dr. Vl. Serneč predlog, naj bi se podružnice obrnile od vseh avtonomnih slovenskih zastopstev s prošnjo, da v isti meri vračajo nemščinj, kot ti ravnaajo z nami. O tem apelu smo govorili že na drugem mestu. Ker pa nismo optimisti, se pri znani slovenski nedoslednosti seveda ne zanašamo na ta naš apel preveč. Vsekakor pa je to naše šolsko vprašanje tolikšne važnosti, da vlada zanj zanimanje pač v vseh slojih in krogih našega mesta. Važnost tega vprašanja še lahko poglobimo, saj je narodnopolitičnega značaja. Zato bi se nam zdelo umestno, sklicati pod firmo našega političnega društva „Maribor“ — hkratu z vsemi ostalimi društvi — tozadeven shod. Stavile naj bi se tozadevno v poštev prihajajoče resolucije, ki bi se jih naj nato podalo merodajnim faktorjem, kot tudi vladam. Čas je, da že enkrat pričneemo tudi tozadevno z zunanjimi sredstvi in javnim pritiskom. In za kaj takega bi pač bil javen shod v našem Nar. domu najprimernejše sredstvo.

Klerikalci in — Cirilmetodarja. Veliki klerikalni narodnjakarji so si izmislili novo, infamno gonjo. Kot znano, ustanovila se je pred par tedni za južno okolico Maribora nova podružnica D. C. M. v Hočah. To je klerikalne „Slovence“ zelo zbudilo. Zadnji „Slovenski Gospodar“ kar bruha v svoji obnemoglj jezi proti novi podružnici in še prav posebno proti postajenačelniku v Hočah, gospodu Jerašu. Je to lopovstvo, kot si je večje ne moremo misliti in gotovo vredno klerikalnih „slovenskih“ mladencev kroja in kova „Gospodarjevih“ sotrudnikov. Tim nesramnejša je vsa gonja, ker jo prireja duhovniški, slovenski list, ki se v zadnjem času udinja docela „Štajercijanstvu“ in to v času, ko se z vsemi močmi borimo mariborski Slovinci za rešitev slovenskega šolskega vprašanja v Studencu in Mariboru. Značilni pa so taki napadi tudi za narodnjaštvo dr. Korošca, ki menda nima več niti toliko moči in avtoritete, da bi si izprosil in prepovedal, da mu ljudje kakor Žehot — bijejo v lastne zobe... Ali pa se to morda dogaja z dr. Koroščevo osebnostno vednostjo? Morda? Za ta slučaj povemo javnosti par stvari, ki jih klerikalci gotovo ne bodo veselili; najmanj pa seveda dr. Korošec!

Gradec. (Podivjan hlapec.) Pri gostilničarju Remschmiedu je bil zastavljen hlapec N. Remschmied ima poleg gostilničarske tudi še vozniško

LISTEK

M. ZEVAKO:

Srce in meč.

Roman iz francoske zgodovine.

(Dalje.)

Imeli sta svoje spletke s krivovercem, ki je stavoje nasproti. In jaz bi bila kmalu postala ponevedoma sovravnica svete Cerkve! Edino temeljita devetdnevne časti svetemu Magloriju me more še opati tega smrtnega greha...

Dočim se je godilo vse to v ulici Sen-Deni, pa je dospela kočija z Ivano de Pjen in njeno hčerjo brez napotja do Memskega dvorca in zdrdrala na mračno, žalostno dvorišče, kjer je rastla izmed tlaka zelena trava. Vrata dvorca so se zaprla.

Oficir je velel ženskama, naj stopita iz voza.

Ivana se je ozrla z naglim pogledom.

Ker pa se je bala v tem hipu samo ločitve od svoje hčere, ki jo je stiskala k sebi neprenehoma, ni niti opazila, kamor so jo bili privedli, kaj malo podobna leži.

Dvorec je bil turoben — to je res.

nega, česar ne kaže ječa, pa če bi bilo življenje še tako udobno in lahko. Stiskaje se druga k drugi, sta sledili ženski oficirju, ki ju je odvedel v prvo nadstropje.

Obstal je tam pred nekimi vrati in se poklonil, rekoč:

„Izvolite stopiti tu noter: moja naloga je dovršena, in upam, da nisem storil ničesar, kar bi moglo nakopati mi vašo jezo.“

Ivana de Pjen je pokimala z glavom in zaprla vrata.

Kakor hitro sta vstopili, so zaklenili vrata za njima.

Slišali sta škripanje ključa. Zdal sta bili zares jetnici.

Toda še vedno je čutila Ivana prov dobro, da se ne nahajata v ječi.

Soba, kamor so ju bili zaprli, je bila jako prostorna in opremljena z bogatim pohištvo. Stene so bile pokrite s preprogami; na teh preprogah je opazila Ivana mesti dveh okvirjev, ki so jih bili sneli, in prišlo ji je na um, da sta bila v teh okvirjih najbrže dva portreta.

V ozadiju sobe so bila odprta vrata. Vodila so v spalnico, na koncu katere je bila druga spalnica. To je bilo vse.

Imeli sta torej tri prostorne sobe za stanovanje: okna so gledala na dvorčev dvorišče. Mrež na teh oknih ni bilo.

Lujza je pristopila k enemu in opazila na dvorišču, ki je bilo prav-

kar še prazno, dvoje stražnikov, izprehajajočih se s haleparto v roki.

Ivano de Pjen je popadel strah, ki je rastel nevzdržno.

Bolj ko je opazala, da je ta ječa prav za prav razkošno stanovanje, bolj se je grozila nad tajnostjo te aretacije.

Vrnila se je v prvo sobo in se spustila v naslaniač.

„Pismo!“ je vzkliknila Lujza in pokazala s prstom na papir, ki je ležal na mizi.

Pograbila ga je z rokami, drhtečimi od razburjenja, in čitala:

„Jetnicam se ni bati ničesar žalega. Ako želita karkoli, naj samo pozvonita; zvonec stoji poleg tega pisma. V postrežbo jima je dodeljena hišna, ki priteče na prvo znamenje. Ta ženska bode stregla jetnicama pri njihih obedah. Po vseh okolišnih smeta upati, da bo trajalo to jetništvo samo nekaj dni.“

„Kaj pomeni vse to!“ je zamrmrala Lujza. „Srečo imava, mamica: vse kaže, da nisva v pravi ječi!“

„Tisočkrat laglje bi mi bilo pri srcu, da sva zares v državnem zaporu.“

„Kaj pravite, mamica! Zdi se, da nima nočajo zlega.“

Ivana je zmalala z glavo, kakor bi hotela pregnati strašne sumnje, ki so jo obhajale.

„Počakajva, dete moje, počakajva. Kmalu izveva, kaj nama je misli-

ti o vsem tem. Dotlej pa ti imam zaupati nekaj važnega.“

„Kar povejte, mamica,“ je dejala Lujza in prisledla k Ivani.

„Za onega mladega kavalirja gre, dete moje.“

Lujza je zardela.

„Torej je resnica, da ga ljubiš!“ je vzkliknila Ivana bolestno.

Lujza je povesila glavo.

Mati je molčala nekaj minut, kakor da se zdaj obotavlja govoriti.

„Zdal veva njegovo ime,“ je povzela počasi.

„Da. Povedala nama ga je gospa Magelona. Vitez de Pardajan mu je ime.“

Lujza je izrekla to ime s tolikšno nežnostjo, da je Ivana vztrepetala.

„Vitez de Pardajan!“ je zamrmrala potro.

„Mati! Mati!“ je vzkliknila Lujza. „Zdi se v resnici, da vam to ime ni neznano in da vam povzroča skrito bolest, ki si je ne morem razložiti. Da, da, gotovo je tako! Že prej, ko je izrekla to ime gospa Magelona, vam je ušel krik, poln tesnobe — morda tudi groze poln... Onesvestili ste se, mamica! In ko ste se zavedli, sem vas izpraševala zama... Oh! vsa trepetam... Zdi se, d mi je izvedeti nekaj strašnega!“

„Da... strašnega!“ je povzela Ivana meščevalno, kakor da odgovarja sama sebi:

„O, govorite, mati!“

„Potrebno je, dete moje, hčerka moja oboževana... potrebno je v tvoje rešitev...“

„Strah me prijemlje, mati...“

„Poslušaj, Lujza moja. Ko si se narodila, je bila prestala tvoja mati že mnogo nesreč. Strašne katastrofe so jo bile zadele. Lujza, da ni bilo tebe — tvoja mati bi bila umrla od bolečine in obupa. Nikdar ne boš mogla razumeti, kako sem te ljubila.“

„Mati, treba mi vas je le pogledati, pa čutim to!“ je rekla Lujza trepetaje.

„Dete drago!... Da, ljubila sem te, kakor te ljubim današnji dan. Ljubila sem te bolj od same sebe in bolj od vsega na svetu: saj sem te ljubila bolj od nje!“

„Nega!...“

„Soproga mojega... tvojega očeta...“

„Ah, mati! Nikoli mi niste hoteli povedati njegovega imena!“

„Danes ga izveš! Prišla je ura. Tvojemu očetu, Lujza, je ime...“

Prekinila se je trepetaje, kakor da je vstala pred njo mahoma vsa preteklost njene ljubezni.

„Povejte, mamica!“ je viknila Lujza.

„Franc de Monmoransi!“ je dihnila Ivana.

Lujza je kriknila s šibkim glasom.

(Dalje.)

obrt. N. je bil zaposlen navadno pri poljedelskih delih, kar pa mu ni uga-
lalo. Te dni je njegov gospodar vz-
prejel novega hlapca za vozarjenje.
N. se je v četrtek zvečer najprej na-
pil, potem pa, prišedši v hlev, kjer je
novi hlapec trdno spal, naden spro-
žil več ostrih strelcev. K sreči pa se
mu je vsled pijanosti roka močno
tresla in kroglice so zgrešile cilj. N. se
je nato skril v nek kozolec, kjer so
ga pa kmalu našli in odgnali v zapore
deželne sodnije.

Gradec. (Ravs se prične.) V pe-
tek zvečer so priredili volilci I. občin
razreda protestni shod zaradi izvol-
itve socialnodemokratskega podžu-
pana. Shod je imel lice čisto pripro-
stega ščuvanja. Zdelo se je, da se je
sešel ves graški »mob«, a ne graška,
toli ponosna nemška inteligenca.
Zgodilo se je celo, da je ta intelligen-
ca prepovedala s kričanjem in rjove-
njem govor predsednika kluba za-
stopništva uradnikovo v občin. svetu.
Če bo graška socialna demokracija
vedela izvajati konsekvence, bo s
primerno agitacijo lahko občutno
škodovala meščanstvu.

Maribor. (Nova vojašnica.) Ne-
kaj časa sem krožil po mestu vest,
da se bavi vojna uprava z mislijo,
zgraditi tu novo vojašnico. Namenje-
na bi bila novemu pionirskemu ba-
taljonu. Zanimivo pri vsem je, da za-
hleva vojaška uprava, da se ta vo-
jašnica zgradi na občinske stroške.
Taka vojašnica bi veljala okroglo en
milijon kron. Mestna občina je do-
selej zgradila topničarsko vojašnico.
Obresti za izposojeni kapital pri tej
vojašnici znašajo letno 60.532 K, erar
pa plača samo 49.990 K letne najem-
nine! Popravilni stroški, plin, voda
itd. daje pri tej vojašnici mestni ob-
čini 26.000 K redne izgube vsako
leto! Isto bi bilo pri novi vojašnici.
Mestni davkoplačevalci imajo že za-
dostno bremen in si gotovo ne žele
novih. Vojška uprava naj stori kar
hoče; pusti pa naj pri miru že itak
skoro bankrotno občino.

Trbovlje. (V vodo je padel.) Pri-
četkom tega meseca je več delav-
cev popravljalo most preko Trbov-
lje, med drugim tudi 48letni de-
lavec Anton Rus, ki je stal na novo
položeni deskah, a ni pazil na to, da
tramovje za njim ni bilo prekrito. Ko
si je hotel za trenutek oddahnuti, je
stopil za korak nazaj in padel v glo-
bins 12 metrov v potok, ter obležal.
Ko so ga izvlekli, je imel vse polno
težkih ran, med drugim tudi eno na
hrbtenjači. Ker se mu je stanje vedno
slabšalo, so ga prepeljali v ljubljansko
deželno bolnico.

Sneg in uraz. Snežni zameti se
v posameznih krajih nadaljujejo, za-
tudi dni minolega tedna je pritisnil tu-
di izredno hud mraz, ki je zlasti na
Ptujskem polju dosegel 20, da celo
25 stopinj pod ničlo! Kaj takega pom-
nilo komaj najstarejši ljudje. V me-
stih, obdanih z gorovjem, je bilo v
nočeh mraza 16 do 17 stopinj in čez
dan 10 do 12 stopinj. Sedaj so dnevi
sicer solnčni, a brez toplote.

Cesaristični manevri bodo letos na
Slov. Štajerskem. Sodeloval bo gra-
ški, zagrebški in bližnji mažarski voj-
ni zbor. Manevri bodo najbrže južno
od Ptuj proti Halozam, Rogaski sla-
tini, Brežicam, Bizelskemu in ob
Savi. Balkanske homatije niso torej
ostale brez posledic. Zda se polje
še vojaški igrati »Srbe in Avstrijce«!

Celje. (Ponesrečen železničar.)
Delavec Jože Plamnik iz Celja je na-
kladal premog na voz poleg nekega
stroja na postaji Zidanmost. Nena-
doma je nanj zapeljal od zadaj drug
stroj. Plamnik je zgubil ravnotežje in
padel. Hkratu pa se je usel premog
nanj in ga pokopal. Plamnik je težko
ranjen.

Bukovje pri Brežicah. (Konjska
smrt.) Neki Hrvat Hinko Frger je že
del časa vzemiral konjska sejm-
šča po Kranjskem in Hrvaškem. No-
vomeško okrožno sodišče je izdalo
za njim celo tiralnico, česar se pa
Frger ni ustrašil in kradel konje, kjer
je je videl kakšen rep. Vselej je zgi-
nil po vsaki novi vragoliji kot katra
in vse zasledovanje je bilo brezuspe-
šno. Sedaj so pa orožniki zvedeli, da
neki kmet, Andrej Molan, kar na de-
belo prodaja pri Bukovju konje. Hišna
preiskava pri Molanu je pokazala, da
ta s Frgerjem ni bil le v »kupčijskih«
zvezah, marveč, da je za tatvine tudi
vedel in dal Frgerju stanovanje. Fr-
gerja so zaprli; on kot Molan se bo-
sta morala sodniško zagovarjati.

Maribor. (Požar.) V noči na ne-
deljo, proti eni uri zjutraj, je pričelo
biti rlat zvona. Vsled debele megle
se dolgo ni vedelo, kje gori. Gorelo
je v Schillerjevi ulici. Škode ni baje
toliko, kolikoršno je bilo splošno raz-
burjenje.

Goriško.

Kakšno pohvalo. Znano je, da je
goriški škof izdal posebno prepoved
zoper »Gorico« in »Primorsko list«.

ker sta mu premo klerikalna. Zda
se pa »Novi Čas« baha, da je po-
hvalil ljubljanski škof. To pa to —
taka pohvala pa res kaj zaleže. »No-
vi Čas« in Bonaventura sta drug
druga vredna. Mi Kraševci ne ma-
ramo ne enega, ne drugega — am-
pak imamo rajše »Dan«.

Dutovlje. Piše se nam: Dosedaj
je v naši vasi prodajal »Dan« trgo-
vec g. Širca. Ko pa je šla njegova
žena k spovedi, ji je trebnik v spo-
vednici zažugal, da ji ne bo dal od-
veze, ako se bo v trgovini prodajal
»Dan«. Dasi je mož naprednjak, se
je moral udati. Zadnje volitve pa so
dokazale, da je v Dutovljah tri čet-
rtine naprednjakov in le ena čet-
rtina klmovcev. Zato smo bili prav
nezadovoljni, ko smo videli, da se je
g. Širca udal. Sedaj prodaja »Dan«
g. Ukmar, ki ga vsem priporočamo.
— Prijatelj »Dneva«.

Slovenska dramatika.

Vsem rodoljubom in denarnim zavo-
dom širom slovenske domovine!

»Dajte nam repertoarja!« kličejo
slovenska dramatična društva, »ker
sicer ne moremo delovati!« Odkar
je prenehala izhajati slovenska Ta-
lija, je nastala na polju naše drama-
tike resnično nevarna stagnacija. Iz
nje se preti razviti — zlasti, ker ljub-
ljansko gledališče ne deluje redno —
kulturna kriza, ki bi lahko zadala
dramatičnim društvom smrtni udar-
ec. Splošno porabnih in učinkovitih
izvirnih domačih iger se pri Sloven-
cih napiše in natise nečisto malo, a
tudi prevaja se pri nas razmeroma
jako počilo, letos pa skoro sploh nič.
Ravno ljubljansko gledališče, matica
vseh naših malih odrov, posluje le
omejeno in se mora samo zatekati k
starim in najstarejšim igram.

Pa tudi, ako bi vsega tega ne
bilo, je nemogoče delati naprej s sa-
minimi rokopisi. Rokopis je navadno
samo eden, ki se dobi le težko, ker
ga nobeno društvo ne posodi rado, a
izposojevanje je tudi drago ter zve-
zano z raznimi težkočami. Zato si
društva ne morejo sestaviti reperto-
arja. Odpasti mora po slovenskih de-
želah nešteto predstav, ki bi se po-
polnoma lahko izvršile in nudile
ljudstvu narodno in kulturno zabavo,
ker ravno ni na razpolago dovolj pri-
kladnih iger.

Da odpomorejo tem žalostnim
kulturnim razmeram in zlasti da za-
gotovno redno izdajanje Talijs, so
osnovala že obstoječa dramatična
društva »Zvezo dramatičnih dru-
štev« z namenom dvigniti dramatiko
na Slovenskem na tisto višino, ki jo
imajo drugi, nam sorodni narodi. Na
Češkem n. pr. deluje taka Zveza jako
uspešno, zato pa imajo Čehi tudi že
skoro v vsaki vasi svojo dvorano z
lepim odrom. S skupnimi močmi na-
meravamo doseči oni cilj, ki ga posa-
mezniki ne zmorejo.

Odkrito priznavamo, da je težka
naloga, ki smo si jo naložili, toda ne-
izvedljiva ni, ako najdemo pri naj-
širši slovenski javnosti ono oporo, ki
jo zasluži Zveza, kakor eno najvaž-
nejših slovenskih kulturnih podjetij.
Slovinci žrtvujemo ravno za svojo
dramatiko mnogo premo. Mecena
za slovensko dramo sploh ni! Vsa
dramatična društva se zato s svojimi
maloštevilnimi člani prav trdo bore
za svoj obstanek. Poskusiti hočemo
torej še sami zadnje sredstvo. Zate-
kamo se v javnost, obračamo se do
vseh slovenskih denarnih zavodov,
obračamo se do vseh požrtvovalnih
narodnih mecenov z uljudno prošnjo,
da nam priskočijo na pomoč!

V kratkem namerava Zveza
dramatičnih društev pričeti z rednim
izdajanjem Talijs ter hoče izdajo tako
pospešiti, da izide do začetka pri-
hodnje sezone vsaj 5—6 iger. Za bo-
doče nameravamo izdajati Talijs
vsak mesec. Zato pa potrebuje Zve-
za denarja! Treba ji je nujno neke
osnovne glavnice, ki naj zajamči
stalnost Talijs. S tem, da izide samo
par zvezkov, potem pa morda Talijs
zopet zaspi, ni doseženo nič drugega,
kakor da izgube pogum še oni, ki se
danes resno in brez sebičnosti trud-
dijo ustvariti nekaj obče koristnega
in stalnega.

Uljudno tedaj prosimo vse slo-
venske denarne zavode in posamez-
ne rodoljubne mecene, da pristopijo
k Zvezi dramatičnih društev kot
ustanovniki z zneskom 200 K ali vsaj
kot podporniki z zneskom 20 K za
vselej. Znesek se more plačati tudi
v 4 obrokih. Bodite prepričani, da ta
denar ni izgubljen, ampak da obrodí
stoteran sad na polju narodne pro-
svete. Imena ustanovnikov in pod-
pornikov objavimo svoječasno v slo-
venskih dnevnikih. Vse pošiljave naj
se naslovijo na: Zvezo dramatičnih
društev v Ljubljani, Mestni trg 17/II.

Za Zvezo dramatičnih društev Fran
Govekar, mag. komisar, predsednik.
— Oton Zupančič, mag. arhivar, pod-
predsednik. — Josip Brce, profesor,
tajnik. — Danilo Šaplja, mag. revin-
dent, blagajnik. — Za Kranjsko: Ja-

kob Spicar, Jesenice. — Za Primor-
sko - Trst: Dr. Semrov, Trst. — Za
Idrijo: Engelbert Gangl. — Za Sta-
jersko: Ivan Kežar, Maribor; Av-
gust Lukačič, Maribor; Franc Mrav-
ljak, Celje; Miloš Štiber, Celje.

Dnevni pregled.

Pod pruskim jarmom. »Česke
Slovo« piše: Nemška misel je bila
potolčena pred letom pri Kirkkilisu,
padla je na planjavah pred Kumano-
vem; nemška trozveza je bila po-
bita tudi v Epiru in na Egejskem
morju; nemški marš na vshod je bil
preprečen in Francija se je že vese-
lila, kakor tudi mi Čehi, ki smo mi-
slili, da velike zmage slovanskega
orožja na jugu odprejo naposled očí
tudi zaslepljeni Avstrijci in da tudi pri
nas pride k preporodu in do zmage
slovanske misli. In danes po letu?
Franz Albert de Mun piše: »Od
Nemca hujškan se pripravljala jarek
na povračilo in na veliko začudenje
se pripravljala ravno s pomočjo denar-
jev ene francoske banke in z angle-
ško pomočjo, da bi se na škodo va-
rovancev Francije in Anglije polastil
vlade nad morjem. Bolgar podaja
Turku roko v pomoč... Srbija je
zaprla v svojih mejah brez izhoda;
Albanija, umetno otvorjena, omejuje
Srbijo in tvori vedni vzrok za vojno.
In kje je Evropa? Evropa je pod prus-
ko hegemonijo. V Carigradu se je
naselila Nemčija, naselila na istih
tleh, kjer preje Rusija ni dovolila, da
bi se naselil Bolgar ali Grk, sploh ni-
kdo. In glej: Nemcem je Rusija dovo-
lila. Na Bosporu je postavila Nemčija
svojo stražo, stražo, po kateri je hre-
penela Anglija ter jo proglaševala za
življensko neobhodnost. In tudi An-
glija je privolila. Nemčija ne ogro-
žuje s svojo močjo samo Francijo,
temveč ravnotežje Evrope in sve-
tovni mir.« Vsi koraki Nemčije ka-
žejo na to, da se pripravljala dosledno
na oznanjeni boj, na spopad med Slo-
vanstvom in Germanstvom.

Turek ni zadovoljen. Turški listi
so začeli prav nesramno napadati
trozvezo. List »Tasvir i Efkâr« je
prinesel podobe trozveznih vladar-
jev in veleposlanikov z zaničljivimi
opazkami in napari proti velesilam
trozveze. Posebno so Turki nezado-
voljni z odgovorom trozveze na an-
gleški predlog glede Egejskih otokov.
Ta odgovor je uničil v Carigradu vse
upe, stavljene na trozvezo. Turški
narod — pravi list — mora priti do
prepričanja, da so vsi upi na Evropo
enaki upom v zdravilno moč najhuj-
ših strupov.

Predpust in dalmatinska vlada.
Uradni šimel je znan: Dogodilo se je,
da je sodišče razsodilo, da mora do-
jiti 19letnega mladeniča. (Pro-
ces o tej zadevi je namreč trajal 19
let.) Sodišča so že razsodila o domo-
vinski pravici oseb deset let mrtvih
in pokopanih in tako dalje. Rekord v
takšnih modrostih je pa dosegla dal-
matinska vlada. V Zadru je umrl dal-
matinski rodoljub knez Borelli, opora
vseh srbo-hrvatskih težej. Pogreba
se je hotelo udeležiti tudi dalmatin-
sko Sokolstvo. Dalmatinska vlada pa
tega ni pripustila, in sicer vsled tega
razloga, ker Sokolstvo svoje udelež-
be ni naznanilo tri dni prej. Če bi
bilo hotelo Sokolstvo svojo udeležbo
pri pogrebu kneza Borellija naznaniti
tri dni prej, tedaj bi jo bilo moralo
naznaniti še pred njegovo smrtjo. In
takšne modrosti se kujejo v deželnih
palatah; in potem še ti ljudje hočejo
spoštovanja in drugih rodoljubnih
čednosti. Za vice skrbi torej tudi de-
želna vlada.

Vsem Slovencem in skoraj go-
tovo tudi klerikalnim poslancem je
znano, da je Savinjska dolina sloven-
ska in da v nji žive sami Slovenci,
razen par privandrancev, ki tu odle-
dajo Slovencem kruh. In vendar se
na železniskih postajah kličejo imena
samo nemško — ravno tako v Celju,
kjer je vsak dan na stotine sloven-
skih ljudi. Ubogi kmet, ki plača vo-
žnjo, lahko na ta način presliši svojo
postalo in mora čakati drugega vla-
ka. Ali so naši ljudje res samo za to
na svetu, da nemčurje rede. Sveta
pravica zahteva, da se kličejo slo-
venske kraljeva imena slovensko.
To velja tudi za poslance.

Klerikalna trma in »značajnost«.
Ali res menite, da je v klerikalnem
taboru taka edinst, kot se ti ljudje
z njo ponašajo? Ni dolgo tega, kar
je bil klerikalni štab pri našem očetu
Štemburju, ki so se potom svolega
zeta oženili z napredno stranko, kar
jim seveda tudi nese. In tega zeta, ki
je novomeški občinski odbornik, se
je drznil dr. Azman, ravnatelj ljudske
kuhinje, proti sklepu mestnega odbo-
ra odkloniti kot zastopnika župan-
stva. Pri imenovanju priliki pa se je
drznil celo dr. Azman očetu Štem-
burju in obenem poslancu S. L. S. da-
jati neke nanke o klerikalni disci-
plini. Ali Azman ni računil s tem, da

so kandijski župan birt, praktičen
mož, da tega dvojnega ponižanja ne
bodo prenesli. Zda se pa javno še-
peče po mestu, da so oče Štembur
nagnali g. zeta, naj preskrbi, da bodo
ljudski kuhinji namenjeni denar do-
bi študente za obleko, klerikalna
trma naj pa dela pokoro! Kandijski
župan bo za klerikalce hud bič, ki so
si ga sami spletli, mi pa odkrito čes-
titamo stranki za takega značajne-
ža. No, pa saj ni edine v stranki te
baže! Štembur je Novomesto glede
železniske postaje kruto oškodoval
za vso prihodnost in to pred vsem z
ozirom na svoj klerikalni, nenasitni
žep. A z isto ravnodušnostjo zadavi
klerikalca, če mu ni po godu. Govori
se, da misli dr. Azman s prihodnjim
letom zapreti »Ljudsko kuhinjo«, in
g. Štembur bodo imeli eno zaslugu
več. In vendar so klerikalni in libe-
ralni backi pri njem kuhani in pečeni.
Dr. Kandijot.

Iz deželnega odbora. Iz zadnje
umetniške razstave se nakupijo po
ena slika Jakopičeva (Spomini), Str-
nenova (Hišica na vrtu), Klemenči-
čeva (Cerkveni interieur), Koželjeva
(Kaprice) in Zupančičeva (Puščava
pri Sv. Joštu) za skupno nabavno
ceno 2430 kron. Ukrene se tudi pri-
merno, da se galerija slik v muzeju
hitreje otvori. — Zgradba vodovoda
Stari trg in okolica v Beli Kraljini se
odda najnižjemu ponudniku, tvrdi
Pettutto in Wurm na Dunaju za
124.229 K. — Odobri se osnutek po-
slovnika za cestne odbore in cestar-
je. — V kmetijski svet se izvolita kot
zastopnika dežele komerčni svetnik
Povše in deželni odbornik grof Bar-
bo (namestnik). — Peticijski ljubljans-
ke mestne občine za prispevek k
stroškom velikih javnih del in ona
Slovenskega planinskega društva za
izredno podporo se odstopi deželne-
mu zboru. Istotako načrt zdravstve-
nega zakona in zakona o obrtno-na-
daljevalnih šolah. — Prošnja učite-
ljev-frekventantov risarskega tečaja
na c. k. državni obrtni šoli, naj bi se
stroški njihovih supletov prevzeli
na normalnošolski sklad, se odklo-
ni. — Deželna vlada se brani izposlo-
vati 50 % državni prispevek za ura-
navo deželne ceste Črnomelj-Vinica,
dokler se v nemškem tekstu ime Vi-
nica ne nadomesti z nemškim Wei-
nitz! — Živnorejski zadrugi v Mo-
šani se dovolj 800 K podpore za
mostno tehniko. — Dogovor vipav-
ske občine z vojnim erarijem zaradi
zgradbe vojašnice s potrebščinami
210.000 K se ne odobri ter se pogoje
za občino potrdi. — Gasilno društvo
v Prečini (novi) dobi podporo 918 K,
no v Podpeči pa 250 kron. — Na in-
ternelacijo deželnega odbornika dr.
Trillerja obljubi poročevalec, da se
sklep ljubljanskega občinskega sveta
o nakladi na žgane pijače predloži že
v prihodnjem zasedanju deželnemu
zboru, glede Kregar-Štefetičevih pri-
tožb zoper neki proračun pa trdi, da
mora še čakati na razna poljsnila
deželne revizijske komisije.

Iz Brežic. Na pustno nedeljo,
dne 22. svečana t. l., priredi naš So-
kol veliko maskarado s sodelovan-
jem voljaške godbe c. in kr. pešpolka
št. 53 iz Zagreba. Veselilni odsek
pod znano spretnim vodstvom našega
aranzierja br. Holyja je marljivo
dela priprave, tako da smemo priča-
kovati res nekaj posebnega. Vabila
se bodo v kratkem začela razpoši-
ljati.

Slov. del. izobraževalno in pev-
sko društvo »Sava« na Savi pri Je-
senicah priredi dne 1. svečana t. l. v
salonu pri Jeleni na Savi svoj obič-
ajni predpustni plesni venček. Ka-
kor vsako leto, tako se bo tudi le-
tos odbor potrudil, da bode za zaba-
vo kar najbolje preskrbljeno. Zatorej
vabimo vse prijatelje društva in
petja, ter prosimo vsa napredna dru-
štva, da sprejmejo to v znanje. Ako
se bo društvo, ki stoji na čelu narode-
ne in stanovske zavesti, podpiralo od
slav. občinstva in družih društev, bo
mogel pevski zbor, ki se je povzpelo
že na precejšnjo višino, v bodoče da-
jati še več zabavnih večerov in pred-
stav, kakor mu je bilo pa dosedaj mo-
goče. Društvo se nahaja v lepem raz-
voju, treba mu je pa dati tudi primer-
ne podpore. Na svidenje torej v ne-
deljo dne 1. svečana t. l. ob 7. uri
zvečer v Jelenovi dvorani na Savi,
kjer se bo račalo do ranega jutra.

Dne 1. marca 1914 ob 9. uri do-
noldne priredi obrtna zadruga na
Bledu preizkušnjo obrtnih vajencev
v pisarni zadrugne bolniške blagaine
na Bledu. Mlino št. 3. Vsi vajenci, ka-
teri so učno dobo dovršili, in name-
ravajo napraviti preizkušnjo, naj vlo-
že pismo prošnjo na obrtno zadru-
go na Bledu, katera je koleka prosta.
Pristojbina znaša 6 K, onprostina pa
5 K. — Valenci nečlani obrtne za-
druge plačajo 12 K pristojbine.

Odbor »Dol. pev. dr. v Novem
mestu« se le na občnem zboru dne
23. januarja 1914 sestavi naslednje:
predsednik: Maks Klodič vitez pl.

Sabladoski; podpredsednik: Ivan To-
poriš; blagajnik: Al. Lušin; tajnik:
Karl Turk; arhivar: gđč. Skale
Slava; odbornika: gg. Toporiševa in
dr. Krautova; namestnika: Jos. Win-
discher ml., Viktor Kobe; pregledo-
valci računov Janko Dovjak, A. Pau-
ser, dr. Vašič.

Slovensko planinsko društvo
naznanja, da njegovo glasilo »Planin-
ski Vestnik« zaradi stavke tiskarjev
še ni moglo iziti. Čim bo tiskarski
spor poravnal, izdal se bode skupen
zvezek v obsegu toliko števil, ko-
likor jih bo dotlej zapadlo. V tem
skupnem zvezku bodo izšli vsi za-
stanki in vse vesti in objave, v kolik-
or jih tok časa ni prehitel. Člani naj
blagovolijo zamudo oprostiti. — Od-
bor.

Grozen slučaj samomora v sa-
mostanu. V samostanu v Reicu je
izvršila te dni 17letna Marija Blodi-
kova iz Svitave grozen samomor.
Dekle je bilo vsled nerodnega obna-
šanja odpuščeno iz zavoda in njena
mati je prišla ponjo. Blodikova pa se
je zopet vrnila v Reico, spazila se je
v samostan, kjer se je skrila v žum-
nati in si je polila obleko s petrole-
jem, na kar jo je zažgala. Kakor go-
reča baklja je letala deklica po samo-
stanu in ko so ji prihiteli nune na po-
moč, je imela že tako težke opekline
na životu, da je čez nekaj časa umrla.
Pustila je pismo, v katerem pravi, da
je izvršila svoj obupni čin zato, ker
se »boji sveta...«

Epidemija samomorov. Preteklo
soboto se je vrgla v samomorilnem
namenu v reko Labo mlada deklica
Krištofova iz Kraljičinega Dvora na
Češkem. Kmalu zanjo je skočila v re-
ko še ena, komaj petnajstletna de-
klica, ki je tudi utonila. Še isti dan
se je v tamošnjem mestu obesil neki
delavec.

Napadeni ženi. Dne 22. t. m. do-
poldne je napadel neki tridesetleten
mož na cesti 18letno Marijo Holo iz
Peleca pri Kamenici nad Lipo in jo je
hotel posiliti. Tu sta ga presenetila
dva moža, nakar je zločinca pobeg-
nil. — Istega dne popoldne je nap-
adel mlad mož na cesti med Jaromer-
jem in Hrobčicami gostilničarko Ro-
zalijo R., podrl jo je na tla in jo po-
lil.

Z ljubezni do fizike je postal tat.
Učenca šestega realnega razreda v
Lvovu Adama Adlerburga so te dni
aretirali, ker je ukradel tekom več
let iz fizikalnega kabineta tamošnje
realke za 30.000 K aparatov in kem-
ikalij, s katerimi si je potem doma na-
pravil domač kabinet. Aretirani štud-
ent je pri zaslišanju izpovedal, da
ga je ljubezen do fizike prignala do
tega obžalovanja vrednega dejanja.

Obupen boj z zločincem. Policaj
Duxkiewicz iz Lvova je dne 23. t. m.
zasledoval pobeglega kaznjencega. Ta
je sprožil med begom nanj štiri strele
iz samokresa. Kakor je bil stražnik
težko ranjen, je vendar vsekal lopo-
va s sabljo tako, da se je oni nezave-
sten zgrudil na tla. Stražnika so ta-
koj odpeljali v bolnišnico, kjer sta ga
obiskala cesarski namestnik in poli-
cijski predsednik. Kaznjencec se do-
slej še ni zavedel.

Očetovo maščevanje. V vasi Sv.
Andrej pri Budimpešti je nadlegoval
študent Horvath, sin državnega
pravdnika, neko mlado, komaj štiri-
najst let staro deklico z ljubinkan-
jem. Njen oče, pomorščiki kapitan
Hegedüs, ga je večkrat svaril pred
tem, toda zastoj. Oni dan je zopet
dobil mladega moža v svoji hiši. Z
napetim samokresom je prisilil štu-
denta, da je sedel, nakar mu je obril
glavo in brke in mu pomazal obraz.
Polovico obličja mu je pomazal z
rdečo anilinovo barvo, drugo polovi-
co mu je počrnil s sajami. Nato ga
je zapobil na ulico. Študent je vsled
tega zblaznel in so ga morali prepe-
ljati v norišnico. Kapitana Hegedüsa
so tirali pred sodišče, ki ga je obsod-
dilo na dvesto kron globe.

Potresi v Ameriki. Kakor se iz
Novega Jorka poroča, so bili te dni
v Ameriki veliki potresi. V San Fran-
ciscu in Oaclandu so pokale šipe po
oknih.

Umor Evropejke v Sanghaju. Go-
spa Neumannova, soproga veletr-
govca z mesom in Sanghaju, je bila
te dni v svojem stanovanju na gro-
zen način umorjena. Njeno truplo so
našli v spalnici grozno razmesarjeno,
glava je bila od trupla odtrgana, ro-
ke odsekan, prsti porezani. Ore za
roparski umor, zakaj morilec je od-
nesel dragocenosti, denar in vredno-
stne papirje v skupni ceni 80.000
mark. Umor se je izvršil, ko je bil
mož umorjene v neki tamošnji bol-
nišnici. To je prvi umor te vrste v
Sanghaju, da je namreč tamošnji do-
mačin umoril Evropejca.

Blaznik se izdal za brata nem-
škega prestolonaslednika. Ko se je
dne 23. t. m. opoldne vračal v Ber-
linu prestolonaslednik v svojo palačo,
je tekel za njegovim avtomobilom
neki možakar. Stražnik ga je takoj

aretiral in ga dal straži drugega policijskega revirja. Tam so dognali, da je mož identičen s krojačem iz Kolmarja Leopoldom Salomonom, ki je rojen leta 1887. leta. Ker se je aretiralec obnašal kakor bi bil blazen, ga je preiskal tamonjski zdravnik. Salomon je trdil, da je brat prestolonaslednika in da ga je hotel prosti za podporo. Uradno se potrjuje, da se v tem slučaju niti govoriti ne more o kakem atentatu. Gre le za slaboumnega krojača Salomona, ki so ga prepeljali v zavod za slaboumne v Dalldorf pri Berlinu.

Umor diplomata. Francoskega diplomatskega agenta Valdroma v Tangerju ze ustrelil njegov kuhar. Valdrome je priredil pojedini. Njegov kuhar pa ni hotel streči pri pojedini, zato mu je zagrozil Valdrome, da ga odpusti. Nato je kuhar dvakrat ustrelil na svojega gospodarja, ki je takoj umrl. Morilec so aretirali.

Ljubljana.

— Skrb za šolsko mladino.

Prvi gospod: Kam pa gredo ti otroci, ki so tako z vsem preskrbljeni?

Drugi gospod: K šolski maši.

— Dopolnilne volitve za volitev dim dr. Ignacijem Žitnikom. Volitev deželnega poslanca dr. Ign. Žitnika se bo vršila v četrtek, dne 12. marca t. l. Zupani bodo v kratkem razpeložili volilske inenike. Volitev državnega poslanca pa se bo vršila šele meseca maja.

— Prijateljstvo dovtipa. Ustanovili smo »Bodečo Nežo«. Naš namen je ustvariti poljuden in poceni humorističen list, ki naj vsak teden priinese nekaj dobre volje med nas. S tem smo ob enem hoteli ustreči tudi stalnim naročnikom »Dneva«, da dobe vsako nedeljo nekoliko namečka. Zacetek je narejen. Po glasovih, ki smo jih prejeli iz vrst naših čitatelej, sodimo, da smo ustreigli splošni želji. Nas to veseli, ker hočemo, da svojim čitateljem v vsakem oziru ustrezemo. Razmere v naši širši in ožji domovini imajo na sebi toliko smešnega, da polnijo celo vrsto humorističnih listov. Vseh teh razmer se bo dotikala Neža in bo nabodla zdaj enega, zdaj drugega. Ob enem pa hočemo gojiti kolikor mogoče domač dovtip. Mnogo dovtipov se pri nas sliši v veseljih družbah — in nino go se jih tam tudi pogubi. To je škoda. Vsak kraj ima svoje razmere — in svoj humor. Zato se priporočamo prijateljstvu dovtipa in humorja, da se spominjajo na »Nežo«. Skrbeli bomo za dobre slike, za pesmi in kuplete, za glose in satire — vsem onim, ki so dobre volje, bo odprt oddelek za dovtip. Prihodnja številka bo bogatejša od prve.

Uredništvo »Bodeče Neže«.

— Hudodelstvo javne posilnosti. O groza! Kje? V nedeljskem Dnevu? Gledali smo in smo se čudili. »Dan« je bil v nedeljo konfisciran zaradi »hudodelstva javne posilnosti«. Premislite: predpusten dovtip — je v Ljubljani »hudodelstvo javne posilnosti«. V svoji dobri veri smo mislili, da so se na policiji izpametovali. Kakor je kaj takega težko verjeti — vendar ostane v človeku kljub slabim izkušnjam toliko optimizma, da veruje tudi nemogoče stvari. Od novega leta sem namreč »Dan« ni bil konfisciran in mi smo se odkrito veselili, da je konec krivic. Veselili smo se, kakor je vsako vesel, ako vidi, da vlada na svetu poštene razmere. Toda brtko smo se varali. Znašla se je na policiji nova vsegavedna karnaciteta z imenom Brezigar. V svoji pramnosti je našel § 98, b. — Javna posilnost! To pa to! Mož bo najbrže napravil še veliko karijero. Seveda vsemu je lahko delati s konfiskacijami — predpustne dovtipa, toda mi bomo pri sodišču vprašali, kje je pravica. Naj bi g. Brezigar pogledal delavce v mrzli noči, ko morajo peljati cel voz »Dneva«, pa bi videl, kje je »javna posilnost«. Ako Brezigar ne razume dovtipov in špasov, jih tudi mi ne bomo, kajti taki špasi stanejo dela in denarja. Konstatiramo še enkrat: V »Dnevu« je bil dovtip, ki ga je Brezigar smatral za »javno posilnost« in je »Dan« konfisciral. Iz tega se vidi, kako so opravljene pritožbe občinstva proti državni policiji. Mi se bomo pritožili na sodišče, če tudi dobro vemo, kako so tam »Dnevu« »naklonjeni« — ampak jim bomo vsaj pokazali, ka jle »javno posilnost«.

— Bolgarski arhiv. Prejeli smo revijo, ki je glasilo bolg. »nacional-

ne zveze«. Ta številka je posvečena vprašanju unije z Rimom. V naslovnih pesmi čitamo: O Rusija, pravoslavna, prokleta bodi!... V članku čitamo, da »duhovne glava na naša ta cerkva se priznaje para-ta«. O, da, papa-ta! O tem še izpregovorimo.

— Klerikalna olčka šišenskega Orehka in Gostinčarjevega sina. Zadnjič smo prinesli poročilo z Brezovice, kako sta se vedla v neki gostilni klerikalni agitator Orehek in Gostinčarjev sin. Včeraj smo dobili še par pojasnil, ki celo zadevo, pa tudi klerikalni naraščaj prav dobro pojasnjujejo. Da je bil Orehek na vse zgodaj jutraj v rožicah, temu je bil kriv ples v »Unionu«, ki je bil po poročilu »Slovenca« eden najživahnejših v tem predpustu. To je bil namreč ples »tobačnega delavstva«, ki je res zelo priljubljen. Klerikalci pa to zase porabijo. Tako sta tudi Orehek in mladi Gostinčar plesala do jutra in se menda dobro krepčala. Da bi pregnala mačka, sta se peljala jutraj z izvoščekom na izprehod na Brezovico. (To je nobel, kaj?) S seboj sta vzela tudi neko prav fletno plesalko Matildo. (Klerikalci si v teh dobrih časih lahko privoščijo take izprehode saj gre za ljudski račun.) Tako so se torej nobel pripeljali na Brezovico, kjer so ljudje prišli že od prve maše. Tam se je začel Orehek bahati in je zabavljaj čez kmete. Gostinčar je hvalil svojega očeta, češ da je dobre glave, ker je iz nič poslanec postal. Orehek pa je rekel, da bi bil on tudi lahko poslanec in mogoče da še bo. Sploh sta govorila, da sta zastopnika S. L. S., ki ju mora vsak spoštovati, ker kmet nima nič govoriti. Ljudje so imeli tega bahanja kmalu dovolj, zato so njima tudi povedali, kar sta zaslužila. Matilda je med tem zdihovala, da se bodo v snegu razmočili plesni šolniki. Orehek pa je rekel: Kaj za to — bomo pa nove kupili — saj imamo dovolj denarja. Na to so se vsedli v sani in so se odpeljali proti Horjulu in menda še naprej k Skofu. Tak je bil torej ta klerikalen izlet. O Matildi je rekel Gostinčar, da je on njen stric. Seveda mu tega ni nihče verjel. Če bi bil stric, bi bil gotovo pustil kolenčka pri miru. Vesela družba se je vrnila zvečer. Na Rimski cesti so se razšli: stric-Gostinčar je odšel z Matildo — Orehek pa menda v Šiško. S takimi izleti bodo klerikalni agitatorji ljudem — oči odprli.

— Na ljubljanskih ulicah je prepovedano kleti. Preklinjanje ni ravno najlepša slovenska lastnost — ampak je tako splošna, da pošten Kranjec ne more drugače izraziti niti veselja, niti radosti, da malo zakolne. Nesel je zadnjič mizarski mojster neki hlođ, ki ni bil ravno lahek. Prav pošteno ga je tiščal v rame, tako da si ni mogel drugače olajšati peze, da je klet. Ko je šel mimo policaja, je rekel: »Prokleti hudič.« (Moral se mu je namreč nekoliko umakniti). Policaj je mojstra naznanil in je bil kaznovan na 5 kron. Torej pozor, preklinjalci: »Prokleti hudič« so v Ljubljani po 5 kron.

— K včerašnjemu poročilu o sankarski tekmi bodi še povedano, da se je udeležilo tekme 52 sankarjev. Sankališče je bilo izborno. Med mlajšimi tekmovalkami bi bilo omeniti gđ. Nado pl. Trnkoczyjevo, ki je krasno vozila. Bila je četrta in je vozila 1.25.

— VI. redni občni zbor Sokola II. se je vršil v nedeljo 25. t. m. v gostilniških prostorih gosp. br. Kavčiča na Privozu. Starosta br. dr. Fetič Frankheim je otvoril dobro obiskano zborovanje, pozdravil navzoče brate in sestre ter zastopnike raznih sokolskih društev. Spominjal se je lepega napredka društva v minulemu letu, zlasti na telovadnem polju ter zlasti omenjal ustanovitev ženskega in jezdnegega odseka. Število članov društva se je znatno zvišalo, prireditve Sokola II. so dobro uspele, za kar gred posebna hvala poštvovalnim članicam in narodnim damam. Končno se spominja še v minulemu letu umrlih članov, tako br. Fr. Babiča, ki je volil društvu 500 K, Antona Jerančiča in Fr. Šutarja. Zborovalci so se v znak sožalja dvignili raz sedeže. — Iz tainiškega poročila posnamemo, da je društvo v minulemu letu lepo napredovalo. Društvo je šlo začetkom leta 128 članov, nanovo je pristopilo 108 članov in 74 članic. Društvo je obhajalo v minulemu letu svojo petletnico, odbor pa je imel 19 sej. Nadalje omenja poročilo še lepo uspele prireditve in izlete Sokola II. v minulemu letu. Tainiško poročilo se odobri. Iz blagajniškega poročila je posneti, da je imelo društvo l. 1914 2193 K 16 v dohodkov in 1232 K 74 v izdatkov, tako da znaša prebitok minulega leta 960 K 42 v. Denarni promet je znašal v minulemu letu 6423 K 82 v. Skupna vrednost društvenega premoženja pa znaša 3672 K 60 v. Blagajniško poročilo se odobri in blagajniku podeli absolutorij. Proračun za l. 1914 se z malimi spremembami odobri. — Vestno poročilo načelnika,

ki nam jasno pokaže uspehe v telovadnici in napredek tudi na tem polju se vzame z navdušenjem na znanje. Poročilo jezdnegega odseka izkazuje 779 K 50 v dohodkov in 605 K 86 v izdatkov ter 173 K 64 v prebitka. Imel je ta odsek 12 rednih sej, 1 izredno in 3 članske sestanke. Tudi ta odsek kaže lep napredek. — Nato se na predlog odbora nastavi članarina zopet na 50 v mesečno. Pri nato sledečih volitvah je bil izvoljen sledeči odbor: starosta br. dr. O. Fetič Frankheim, podstarosta br. Jakob Smole, načelnik br. Janko Trček, ostali odborniki br.: Vl. Borštnik, Aleks. Valjavec, Joško Florjančič, St. Jesenko, Ant. Pogačnik in Jos. Puch. Namestniki br.: Ferdo Kolman, Fr. Wertl, Ant. Vidmar, Mir. Mlakar, Al. Vavpotič in Joško Smole. Pregledni računov br.: Fr. Bergant in Fr. Kavčič, namestnik br. Henrik Franzl. Za delegate na župni občni zbor Župe Ljubljana I. so bili izvoljeni: ves odbor in br.: Jak. Sever, Iv. Pavlin in Rud. Est. Za delegate na občne zборе Slov. Sok. Zveze so bili izvoljeni sledeči br.: dr. O. Fetič Frankheim, Jak. Smole, Borštnik, Trček, Valjavec, Sever, Endlicher, Pogačnik in Florjančič. Pri raznoterostih se je obravnavalo še več ali manj internih zadev, nakar je br. starosta zaključil občni zbor.

— »Meščanski ples«, ki ga prirede klerikalci v soboto 31. januarja v »Unionu«, ni nič drugega kot klerikalne limanice, na katere bi radi ti ljudje dvomljive vrednosti vjeli nekaj naprednih meščanov — posestnikov, trgovcev, uradnikov, obrtnikov in zasebnikov. Pod patronato dr. Susteršičeve gospe bo klerikalna »elita« (uff!) in »inteligenca« (brrrr!) plesala. Skof bo dal temu plesu seveda že vnaprej svojo »general odvezo« za vse grehe tega klerikalnega tango- in kan-kan-plesa, dr. Susteršič kot načelnik klerikalnega »generalštaba« pa bo »blagoizvolil« posetiti ta ples, seveda osebo. Tam bodo klerikalci slabotne naprednjake — nekaj jih bo itak zašlo tje — na zvit način obdelavali in tudi obdelali za klerikalni — politični ples. Že poznamo te sorte dreserje! Značajni in pošteni ljudje, ogibajte se klerikalne družbe!

— Za prihodnje občinske volitve v Ljubljani se klerikalci že zdaj pripravljajo. Bajje mislijo vreči par »šuštarjev« in »kmetavzarjev« ven ter jih nadomestiti z inteligentnejšimi in resnejšimi možmi. Prav tako, ampak vržejo naj tudi Štefeta in dr. Zajca, pa Kregarja ven, ker tudi ta trifolij ne dela nikake časti mestni dvorani. Basta!

— Vodovoda v Mostah ne bo. Tako se splošno sodi. Klerikalna velikopotezna akcija moščauskega župana je splavala po vodi. Pred deželnozbornimi volitvami so že razpisali delo in tudi že oddali to delo in danes imamo že konec januarja, ni pa še od vodovoda sluha ne duha. Ali je bil to pesek v oči volilecem. Ker poznamo klerikalce do živega, nismo veliko verjeli v to njihovo početje. Znano nam je samo, da so klerikalni agitatorji, ko so hodili po hišah popisovati glasovnce, pod tem naslovom tudi agitirali. Gotovo je, da so ujeli na te limanice nekaj kostrunov. Posrečilo se jim pa to ni v Zeleni jami, zato piska sedaj Oražem kakor gad. Ali je pogodba za vodovod z mestno občino podpisana ali ne, nam ni znano? Znano nam je le, da bode mestna občina ljubljanska ob suši vodovod v Moste zaprla. Ako bode ob suši voda v Mostah zaprta, tedaj nam ne bo treba gasiti ob požaru, bomo gasili s klerikalnim žegnom in Oražem bo panal vsak ogenj. Nekaj cevi je že navoženih, zgoditi pa se zna tako, kakor se je zgodilo v Rožni dolini. Mogoče pa je tudi, da bodo položili cevi samo v Moste po Zaloški cesti in na Selu do Oražna. S tem v zvezi je tudi sklep občinskega odbora v ekskorporaciji. Zelene lame, da bode lepše izgledalo — so si ti možje pripravili samo teren, da se bodo izgovarjali zavoljo vodovoda. Tako se zna zgoditi, da bode Zelena jama brez vodovoda in tudi ekskorporacija se ne bo izvršila. Pripravljeni moramo biti na vse, ker ti gospodje so vsega zmogni, ne verjamemo jim pa popolnoma nič, dokler ne bomo videli sami. Kadar bodo občinske volitve, takrat bodo že gospodje zopet prišli, delali bodo vodovod in kanalizacijo, morebiti pa tudi pošle Oražem kakih par delavcev, da bodo kopali jame po ulicah. Ko bi bile vsake tri tedne volitve, takrat bi bile ceste v Zeleni jami zelo v redu in tudi sneg, ki ga je zelo visoko po ulicah, bi bil že odpeljan.

— Grdo navado ima neka plačilna natakarka v Židovski ulici. Ako pride kdo z vrčem po pivo, ga nahruši z barabo in podobnimi priimki. Sploh je dotična ženska zelo surova in pri nli so v navadi besede, ki spadajo v tolerančno hišo in ne v pošteno gostilno. Toliko za sedaj.

— Telovadno društvo Sokol v Šiški vabi bratsko članstvo na svoj redni občni zbor, ki se vrši v soboto dne 31. januarja 1914 ob 8. uri zvečer pri »Ančniku« v Spodnji Šiški. — Spored. 1. Nagovor staroste. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Poročilo pregled. računov. 5. Poročilo načelnika. 6. Volitve: a) odbora: staroste, podstaroste, načelnika in njegovega namestnika, 9 odbornikov in 3 namestnike; b) praporščaka in njegovega namestnika; c) 2 pregled. računov; d) delegatov za občne zборе ljubljanske sokolske župe; e) dveh delegatov za občne zборе slovenske sokolske zveze; 7. Raznoterosti. Prosi se za polnoštevilno in točno udeležbo!!

— Z lova po zimi. Predvčerajšnjim je ustrelil puškar g. Sevcik sljako, kar je v sedanjzi zimi nekaj izrednega.

— Na oklicih so: Dr. Hans Arko, odvetniški koncipient z gđeno Erno Šitčič; Jakob Jerman, c. kr. avskultat. z gđeno Marijo Mevželj; Ivan Majer, sprevednik južne železnice z gđeno Rozalijo Novaček; Ivan Kozelj, trg. potnik z gđeno Frančiško Premk. kontoristinja; Ciril Rasnožnik, c. kr. policijski stražnik z gđeno Lemut.

— Listnica uredništva. G. G. Trst. Za nas je stvar poravnana. Drugo se zmenite s prizadetimi. — Dr. R. v S. B. Hvala! Pride jutri.

— V kavarni »Central« vsak večer koncert na novo pridobljenega tamburaškega in pevskega damskega zbora »Zlata«. Glej oglaš!

— Medicinska uganka, zanimiva kriminalna afera v 3 dejanjih, ki se predvaja danes v kinematografu »Ideal«, je mojstersko delo vprizoritve znanega Franz Hoferja. Delanje je skrajno napeto in bode gotovo vsakoga zanimalo. Predvaja se samo pri večernih predstavah. »Rožnati čevljiček«, krasna, največja in najlepša učinkovita veselolgra v 2 dejanjih se predvaja pri vseh predstavah.

Trst.

Šentjakobska Ciril - Metodova podružnica v Trstu priredi v nedeljo dne 1. februarja t. l. v prostorih »Del. kons. društva pri Sv. Jakobu« svoj drugi Ciril - Metodov ples. Iz prijaznosti sodeluje mandolistična skupina »Viktor Parma«. Ples vodi g. Josip Bizjak. Tudi za zabavo za nepesalce bo dobro preskrbljeno. Vabijo se vsa šentjakobska društva, saj gre čisti dobicek za našo šolsko družbo.

Otvoritev gostilne N. D. O. se je izvršila v soboto, dne 17. januarja t. l. Prostorji so krasni in veliki ter je tudi drugače gostilna najokusneje urejena. Ob otvoritvi je govoril tov. predsednik Šorn pozivljaje goste, da obiskujejo po potrebi le to gostilno, ker gre čisti dobicek zopet njim v korist, to je za različne podporne fondelavstva. Ne gleda se na velike dobiceke društvenikov, gleda se le na to, da se slovensko ljudstvo ne zateka v beznice in druge sumljive lokale, temveč da prihaja tja, kjer bo pošteno in z naravno pijačo postreženo. Skrbelo se bo za razvedrilo s petjem in godbo, ne da bi bilo potreba navijati avtomate. Bili so časi, ko se nas je izrabljalo in našo nevednost izkoriščalo, a sedaj smo se izognili tudi takim in enakim ljudem, ter lahko pokažemo, da znamo tudi mi skrbeti in delati za svoje sovrstnike in potomce. Pevsko društvo »Kolo« je zapelo nekaj krasnih pesmic, a dečki naših društevnikov so neumorno gosljali v ponos sebi in svojim starišem. V tej novi postojanki se je nabral v nabralnik tudi lep znesek za D. M. D.

Deseti veliki Ciril Metodov ples v Trstu. Kakor vsako leto, združi se tudi letos tržaška slovenska mladina v svrhu tradicionalnega Ciril Metod. plesa, ki se vrši letos, v soboto, 7. svečana v vseh prostorih Narodnega doma v Trstu. Letos se vrši ta ples desetič, in da se ta skromni jubilej bolj proslavi, sestavlja se je poleg pravega odbora, ki sestoji iz g.: Slavoj Dimnik, predsednik, Vekoslav Carlaris, podpredsednik, Božo Borštnik, Milan Holka, tajnika, Fran Sentič, Anton Žiberna, blagajnika, tudi poseben časten odbor, ki sestoji iz dosedanjih predsednikov C. M. plesov in ti so: dr. Jos. Abram, čast. predsednik, dr. Fran Brnčič, častni podpredsednik; dr. Jos. Mandič, dr. Anton Delak, dr. Ljubomir Tomažič, Andrej Čok, dr. Ivan Baničević, dr. Iv. Mar. Čok, dr. Jos. Alacon, častni odborniki. Ker je marsikateremu rođoljubu izven Trsta nemogoče se udeležiti te lepe manifestacije trž. mladine, ki je donesla dosedaj že črez K 50.000 čistih dohodkov naši potrebnim slov. in hrv. C. M. D. pošiljal bode odbor kakor vsako leto tudi letos vabilu s priloženimi vstopnicami in pošteno položnico, kar naj blagovoli

vsakdo vsprejeti in s tem pokazati svoje simpatije k čimprejšnjemu razviku slovenskega Trsta.

Kaj so našli v španskih ječah?

Ob času stoletnice bitke pri Lipskem so se naši klerikalci postavili proti Napoleonu in slavili nemško zmago. Celo tako so se bili zavzeli proti Napoleonu, da so v nemških graških listih denuncirali one, ki so si upali slaviti — stoletnico Ilirije. Zakaj vse to? Al zato, ker Napoleon ni bil klerikalec in se ni hotel pokoriti papežu? Ali za to, ker si je pe »zmagi« pri Lipskem cerkev zopet pomagala do nadvlade v državi. Mogoče. Klerikalci so res za Napoleona ne morejo navduševati, kajti ravno Napoleon je odkril mnogo starih cerkvenih grehov in uničil stare krute navade.

Rimska katoliška cerkev ni nikoli radovoljno odstopila od temnic in se odpovedala trpinčenju. Ko je Napoleon premagal mesto Toledo, je ukazal, da odpro vse inkvizicijske ječe v mestu in zgodovina o Napoleonskih vojnah pravi sledeče o tem dogodilju: »Zgledalo je kot da se grobovi odpirajo in blede obličja podobna duhovom prihajajo so iz temnic, iz katerih je pulal mrtvaški duh. Velike, zmršene brade so krila sopeča prsa jetnikov, dolgi nohti na rokah in nogah so dali obliko skeletom enako divjih živali in marsikateri nesrečnikov se je zgrudil na tla, ko je prvič v dolgih letih vsrkaval sveži zrak. Mnogi teh so vsled slabe hrane, malih ozkih in nizkih stanic postali hromi. Prizor je bil strašanski.

Uboji jetniki so nosili povešene glave, roke in noge otrpene in brez vsake moči in vključno zdravniški pomoči od armadnih zdravnikov so nekateri umrli še isti dan. Prihodnji dan je general La Salle s svojim spremstvom pregledal vse ječe, kjer so našli vsakovrstne mučilne priprave, ki so navdajale grozi in strahoti navajene vojščaka s smrtnim strahom. V nekem skrivnostnem prostoru v podzemski ječi, blizu pisarne, kjer so izpraševali obtožene, je stala lesena figura, ki je predstavljala Marijo Devico, katero so izdelali menihi. Na glavi je imela pozlačeno glorio in v desnici je držala bandero.

Navzočim se je takoj čudno zdelo, zakaj ima ta kip vključno temu, da je bil oblečen v svileni obleki, še nekaj plašč povrhu. Ko so si ta kip natančneje ogledali, so opazili, da prednja stran je bila vsa polna šilastih žebeljev in malemu nožiču podobnih ostrih klinj, katerih konice so bile obrnjene proti opazovalcem. Roke so imele člene in stroj v ozadiju je začel premikati ta kip in roke še posebno. Jeden služabnikov od inkvizicije je bil od generala prisljen, da spravi stroj v tir. Ko je figura razprostrla roke, kot da bi hotela koga strastno objeti, so postavili namesto človeka napolnjen telečnjak, katerega je imel s seboj nek vojščak. Kip je stiskal k sebi telečnjak vedno bolj in bolj in ko je služabnik na povelje generala postavil stroj v nasprotni tir, so roke odjenjavale in prišle zopet nazaj v prvotno pozicijo. Telečnjak je bil ves preluknjan, nekatere luknje so bile od dveh do treh palcev globoke.

Take stvari so se skrivale v španskih ječah, ko je Napoleon s svojo armado zavzel Španijo. Seveda je duhovščina hujšala narod proti Francozom. Pa tudi v drugih deželah je bilo še marsikaj, kar je spominjalo na inkvizicijo. Napoleonova vlada je vse to odpravila, rešila ljudi od nečloveških naprav, ki jih je ustvarila cerkev s svojimi predsodki.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

PARLAMENT.

Dunaj, 26. januarja. Danes poldan se je vršil ministrski svet, ki se je posvetoval o situaciji. Govoril se, da je vlada odločena v slučaju, da bi češki agrarci nadaljevali z obstrukcijo, sploh ne sklicati plenuma poslanske zbornice.

POLJSKO - RUSINSKA POGAJANJA.

Lvov, 26. januarja. Danes so se zopet pričela poljsko - rusinska pogajanja. Menda je nastal zadovoljiv preobrat v pogajanjih. Jutri se bodo pogajanja nadaljevala.

ZVEZA BOLGARIJE IN TURČIJE.

Berlin, 26. januarja. »Vossische Zeitung« potrjuje iz Petrograda, da se je 15. t. m. sklenila zveza med Bolgarijo in Turčijo proti Grški.

V ALBANIJO POJDEJO.

Dunaj, 26. januarja. Kljub vsem dementijem, je vendar gotovo, da je Italijanska vlada storila vse predpriprave za pohod v Albanijo. Čete so že pripravljene v Brindizu, da se na parnikih v spremstvu vojnih ladij odpeljejo v Albanijo. Kater se zadržuje, se ne gre za nikakoli vojaško ekspedicijo, temveč za policijske odredbe, podvzete v sporazumu z Avstro-Ogrsko v svrhu varstva princa Wieda.

ITALIJA STAVI VOJAŠKE AEROPLANE.

Rim, 26. januarja. Italijanska vlada je naročila staviti vojaške aeroplane, in jih bo koncem leta imela že 7.

FRANCIJA ZAVLAČUJE POSOJILCO.

Pariz, 26. januarja. Pogodba o prvem delu ruskega železniškega posojila v višini 650 milijonov je bila danes podpisana. Prvi del grškega posojila v znesku 500 milijonov se čisto gotovo ne izplača pred prvo polovico marca. Turško posojilo z nesk. 600 milijonov se je odložilo do maja. (S tem bo pa menda petelinom vojno navdušenje prenehalo.)

BOLGARSKE VOLITVE.

Sofija, 26. januarja. Vlada se mrzlično pripravlja na nove volitve in išče načine, po katerih bi tudi proti volji ljudstva mogla dobiti večino. Tako je določila — seveda, sama, brez sklepa sobranja, da se ima izvoliti v novih krajih 35 poslancev in sicer na podlagi starega, pluralitetnega volilnega reda, da bo mogla vlada bolj vplivati na volilce, razum tega pa ostane v novih krajih v veljavi sigurno izjemno stanje tudi za časa novih volitev, tako, da vlada z gotovostjo računa, da dobi vseh 35 mandatov v novih krajih.

Sicer je pa ljudsko razpoloženje v starih mejah Bolgarije odločno in skoraj splošno proti vladi in ako ne bo posebnih nasilij, doživi vlada pri novih volitvah hujši poraz kot pri zadnjih.

TURČIJA IN GRČIJA.

Pariz, 26. januarja. Razmerje med Turčijo in Grčijo nazivlje nekaterim miroljubnim zatajevanjem ne samo da ni polasnjeno, temveč je prejel kot slel zelo napeto in prav malo je upanja, da se mirno uredi, posebno ker postaja vedno verjetnejša vest, da se je sklenila med Turčijo in Bolgarsko tajna pogodba, naperjena proti Grčiji in Srbiji.

Sicer pa se splošno sodi, da Bolgarska v današnjih razmerah ni zmožna urediti vojne radi notranjih razmer in radi žalostnega finančnega položaja, v katerem se nahaja, ampak mogoče je, da se spusti kralj Ferdinand v vsako avanturo, samo da reši svoj položaj, ki se smatra splošno v Evropi za izgubljenega.

Mali oglasi.

Mesarji, pozor! Kupi se vsaka množina zdravih svežih, dobro očiščenih in izkuhanih volovskih gobcev. Ponudbe na »Prvo anončno pisarno«. 1486-4

Tovarna sodavode v bližini Trsta, išče kočijaža, za prevažanje sodovke. Pismene ponudbe pod »Hribar«, Opčine. 1481-2

Proda se zaradi odpotovanja naslanjač, stoli, miza, viseča svetilka, ampel, kuhinjska postelja in stelaža na Bleiweisovi cesti 13./II., 8.

Za takoj se odda v najem transito klet

Poizve se na Martinovi cesti 10.

Žganjarna F. Pečenko

se je zopet odprla v ulici Scala Belvedere št. 1 (prihod iz ulice Miramar).

Priporoča se svojim starim obiskovalcem in obenem cenj. občinstvu.

Pozor! Pozor!

50.000 parov čevljev,

4 pare čevljev za samo K 9.—.

Radi plačilnih težkoč več velikih tovarn se mi je naročilo prodati veliko množino čevljev nizko pod izdelovalno ceno. Prod. dam zato vsakomur 2 para moških in 2 para ženskih čevljev na zadržo, rjavih ali črnih, galoširane z močno zbitimi podplati, usnje elegantno in najnovejša oblika. Velikost v cm ali številka. Val 4 pari stanejo samo K 9.—. Razpošilja po povzetju. Zamenjava dovoljena, tudi denar nazaj.

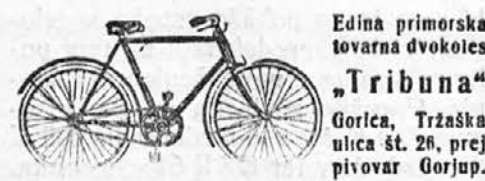
N. DYM, Krakov 28, Šw. Stanislaw 2.

Kavarna Central
Vsak večer
KONCERT
novejši pridobljeni tamburškega in pevkega damskega zbora »Zlata«
Vso noč odprto. Vstop prost.
Se priporoča Stel. Mikšič

Staršem — mladino ljubom — šolskim vodstvom —
krajnim šolskim svetom in knjižnicam
priporočamo

„Mladinske spise“

- In sicer:
1. Mišjakovega Julčka zbrani spisi I., II., III., IV., V. in VI. zv. à 1 K — h
 2. A. Rapč: Mladini I., II. in III. zvezek à 1 — —
 3. E. Gangl: Zbrani spisi I., II. in III. zvezek à 1 — —
 4. A. Rapč: Dane à 1 — —
 5. J. Slapšak: Turki pred Sv. Tihom à 1 — 20
 6. Jos. Ribičič: Kraljestvo čebel à 1 — 80
 7. Jos. Ribičič: Vsem dobrim à 1 — —
 8. Pav. Flerč: Babica pripoveduje à 1 — 60
 9. Pav. Flerč: F. Palnakovi spisi à 1 — —
 10. Janko Žirovnik: Narodne pesmi za mladino I. in II. zv. à — 20

Velika eksportna zaloga dvokoles, šivalnih in kmetijskih strojev, gramofonov, orkestrionov itd. itd.

F. Batjel

Gorica, Stolna ulica št. 2-4.
Prodaja na obroke. Ceniki franko.

Tržne cene v Ljubljani.

Tedensko poročilo od 16. jan. do 23. jan.

	Cene v kronah	
	od	do
1 kg govej. mesa I. vrste	1.60	1.80
1 „ „ „ II. „	1.40	1.60
1 „ „ „ III. „	1.20	1.40
1 „ telečjega mesa	1.80	2.—
1 „ prašičj. mesa (sveže)	1.60	2.—
1 „ „ (prek)	1.90	2.20
1 „ koštrunovega mesa	1.40	1.50
1 „ masla	2.60	2.80
1 „ masla surovega	3.—	3.20
1 „ masti prašičje	1.80	2.—
1 „ slanino špela (sveže)	1.60	1.80
1 „ slanino prekajene	1.90	2.—
1 „ sala	1.76	1.94
1 „ čajnega masla	3.30	3.80
1 „ margariskega masla	2.—	—
1 jajce	—	—
1 liter mleka	—	—
1 „ posnetega	—	—
1 „ svetane sladke	—	—
1 „ kisle	—	—
1 kg medu	1.40	—
1 „ piščanec	1.15	—
1 „ golob	—	—
1 „ raca	2.20	—
1 „ gos	7.—	—
1 „ puran	—	—
100 kg pšenične moke št. 0	36.30	—
100 „ „ „ 1	35.80	—
100 „ „ „ 2	35.—	—
100 „ „ „ 3	33.90	—
100 „ „ „ 4	32.80	—
100 „ „ „ 5	31.80	—
100 „ „ „ 6	30.70	—
100 „ „ „ 7	27.—	—
100 „ „ „ 8	16.—	—
100 „ koruzne moke	24.—	—
100 „ ajd. moke I. vrste	50.—	—
100 „ „ II. „	46.—	—
100 „ ržene moke	—	—
1 „ fižola	—	—
1 „ graha	—	—
1 „ leče	—	—
1 „ kaše	—	—
1 „ ričeta	—	—
100 kg pšenice	22.—	—
100 „ rži	19.—	—
100 „ ječmena	16.80	—
100 „ ovsa	18.60	—
100 „ ajde	24.20	—
100 „ prosa belega	28.—	—
100 „ „ navadnega	19.40	—
100 „ koruze	15.40	—
100 „ krompirja	4.50	5.—
100 „ činkvančina	21.—	—
100 „ sena	5.—	8.—
100 „ slame	4.—	6.—
100 „ stelje	—	—
100 „ detelje	—	—
Cena trdemu lesu za m ³	11.—	12.—
Cena mehikemu lesu za m ³	7.—	8.—
Prašiči na klavnici	1.—	1.24

„BALKAN“

Trgovska, spedijska in komisijska del. družba
Podružnica: Ljubljana, Dunajska cesta 33 — Telefon št. 100.
(Centrala: TRST)

mednarodna spedijska, spedijske in zacinanje vsake vrste, prevažanje blaga, skladišča, kleti. Prosta skladišča za redni užitni podvrženo blago. Najmodernejše opremljeno podjetje za selitve in prevažanje pohištva v mestu in na vse strani z patentiranimi pohištvenimi vozmi. Shranjevanje pohištva in blaga v suhih posebnih skladiščih. Omotacije itd. Spedijski urad, generalni zastop in prodaja voznih listov: „Dalmatic“ deliške parobrodne družbe v Trstu, brzovozne proge Trst-Benetke in obratno ter Trst-Ancona parobrodne družbe D. Tripevich & Co, Trst Avstrijskega Lloydja Cunard-Line za I. in II. razred. Naročila sprejema tudi blagovni oddelek „Jadranske banke“.

Zmerne cene. Točna postrežba.

„Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani

registrovana zadruga z omejeno zavezo
se priporoča slavnim posojilnicam, hranilnicam in drugim denarnim in gospodarskim zavodom za naročila v tisk

letnih računskih zaključkov

in vseh drugih tiskovin. — Delo izvrši priznano solidno, natančno in po najnižjih cenah.

Konfekcija

: za moške, ženske in otroke :

v veliki izbiri po zanesljivih in stalnih cenah v podružni trgovini

tvrdke R. MIKLAUC

„Pri Škofu“

Ljubljana — Pred Škofijo št. 3. — Medena ulica.

: Esekten oddelek v prvem nadstropju.

Cenik na zahtevo brezplačno in poštne prosto.

Radi preše sezije

se razprodaja vsa zimska in jesenska konfekcija pod polovično ceno; zlasti klobuki in čepice po zelo znižanih cenah.

Angleško skladišče oblek

O. Bernatović, Ljubljana, Mestni trg 5.-6.
Telephon 132.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.
Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajočimi se vplačili.

Rezervni fond K 58,461,432.56. — Izplačane odškodnine in apikalije K 123,257.655.77.
„SLAVIJA“ Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vsekrozi slovansko-narodno upravo.
vzajemno zavarovalna banka v Pragi.
Vsa pojasnila daje Generalno zastopstvo v Ljubljani Čigar pisarne so v lastni bančni hiši Gosposi ulici št. 12.

Zavaruje poslopja in premočnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in nakulatneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.
Pozor! Sprejema tudi zavarovanja proti vlomski tatvini pod zelo ugodnimi pogoji. — Zahtevajte prospekte.

Učiteljska tiskarna

: Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 6 :

se priporoča slavnemu občinstvu za izvršitev vsakovrstnih tiskovin. Vsled najmodernejše uredbe izvršuje naročila najokusnejše in v najkrajšem času. — V zalogi in razprodaji ima najnovejše izborne mladinske spise, kakor tudi vse šolske, županijske in druge tiskovine.

Litografija. Cene najnižje! Notni stavek.